

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a Sistemului Statistic Național și a statisticii oficiale a României în perioada 2015—2020

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 11 lit. f) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 8 alin. (6) din Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Strategia de dezvoltare a perioada 2015—2020, prevăzută în anexa care face parte din Sistemul Statistic Național și a statisticii oficiale a României în integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru
p. Președintele Institutului Național de Statistică,
Elena Mihaela Iagar
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici
p. Ministrul afacerilor externe,
Radu Podgorean,
secretar de stat
Ministrul fondurilor europene,
Marius Nica
Ministrul pentru societatea informațională,
Sorin Mihai Grindeanu
Ministrul culturii,
Ioan Vulpescu

București, 23 septembrie 2015.
Nr. 795.

ANEXĂ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE a Sistemului Statistic Național și a statisticii oficiale a României în perioada 2015—2020¹⁾

— document de politici publice —

CUPRINS

MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI VALORILE INSTITUTULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ

- 1 **Introducere**
- 2 **Informații generale relevante**
 - 2.1 Rezultatele strategiei 2008—2013
 - 2.1.1 În domeniul Sistemului Statistic Național
 - 2.1.2 Situația existentă în domeniul Sistemului Informatic Statistic Național
- 3 **Priorități, politici și cadrul juridic existent**
 - 3.1 Prioritățile pentru perioada 2015—2020
 - 3.2 Cadrul juridic al statisticii oficiale din România și responsabilitățile instituționale ale INS
- 4 **Definirea problemei**
- 5 **Obiective**
 - 5.1 Obiectiv general
 - 5.2 Obiective specifice
- 6 **Principii generale**
- 7 **Direcții de acțiune**
 - 7.1 Consolidarea structurii și funcționării coordonate a Sistemului Statistic Național
 - 7.2 Modernizarea și eficientizarea Sistemului Statistic Național
 - 7.2.1 Perfecționarea, întărirea și modernizarea infrastructurii IT&C a Institutului Național de Statistică
 - 7.2.2 Metodologiile și procesele statistice
 - 7.3 Extinderea utilizării surselor de date administrative în procesul statistic

¹⁾ Activitățile aferente anului 2014 au fost incluse și realizate în Programul statistic național anual 2014.

- 7.4 Dezvoltarea produselor și serviciilor statistice
 - 7.4.1 Conturi Naționale; indicatori macroeconomici
 - 7.4.2 Statistica prețurilor
 - 7.4.3 Statistici privind populația, demografia și migrația internațională
 - 7.4.4 Statistica pieței muncii
 - 7.4.5 Statistica educației și a sănătății
 - 7.4.6 Statistica veniturilor și condițiilor de viață
 - 7.4.7 Statistica agricolă
 - 7.4.8 Statistica mediului
 - 7.4.9 Statistici de întreprindere; Statistica structurală
 - 7.4.10 Indicatori Economici pe Termen Scurt
 - 7.4.11 Statisticile comerțului internațional cu bunuri
 - 7.4.12 Sisteme integrate de indicatori statistici
- 7.5 Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor statistice
- 7.6 Dezvoltarea resurselor umane
- 7.7 Îmbunătățirea promovării produselor și serviciilor statistice
 - 7.7.1 Diseminarea datelor statistice
 - 7.7.2 Publicații statistice
 - 7.7.3 Diseminarea electronică
 - 7.7.4 Marketing și comunicare statistică
 - 7.7.5 Formarea culturii statistice a publicului
- 8 **Rezultatele politicilor publice**
- 9 **Rezultatele acțiunilor**
- 10 **Indicatori**
- 11 **Implicații pentru buget**
- 12 **Implicații juridice**
- 13 **Proceduri de monitorizare, evaluare**
- 14 **Etape ulterioare și instituții responsabile**

MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI VALORILE INSTITUTULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Misiunea Misiunea Institutului Național de Statistică este aceea de a satisface nevoile de informare ale tuturor categoriilor de utilizatori de statistici oficiale, prin producerea de date statistice de încredere, furnizate imparțial și nediscriminatoriu pentru fundamentarea deciziilor privind dezvoltarea economică și socială a țării și pentru cunoașterea de către publicul larg a realităților societății românești.

Viziunea La finele anului 2020, Sistemul Statistic Național va funcționa ca o structură integrată, coordonată, eficientă și inovativă, deplin aliniată acquis-ului statistic comunitar și codului de practici al statisticilor europene.

Valorile Valorile Institutului Național de Statistică, bazate pe principiile fundamentale ale statisticii oficiale, ale Codului de practici al statisticilor europene și ale Codului etic al statisticianului, definesc modul în care statisticianul este ferm angajat să lucreze în cadrul Sistemului Statistic Național și să relaționeze cu partenerii săi interni și externi pentru a realiza obiectivele misiunii și viziunii. Astfel, valorile statisticianului ce acționează în domeniul statisticii oficiale sunt:

1. Încrederea și respectul reciproc, atât în relațiile interne, cât și cu partenerii săi;
2. integritatea profesională, prin înalte standarde de calificare, pregătire teoretică și practică, de etică și morală;
3. gândirea inovatoare, pentru continua îmbunătățire a muncii statisticianului;
4. comunicarea și colaborarea cu furnizorii de informații statistice primare, cu ceilalți producători de statistici oficiale și cu utilizatorii de date, într-o manieră eficientă și transparentă, contribuind la conștientizarea, înțelegerea și credibilizarea statisticii oficiale a României.

1. Introducere

Strategia de dezvoltare a Sistemului Statistic Național pe perioada 2015—2020 (*Strategia*) este a doua din seria documentelor programatice care privesc statistica oficială, elaborate după aderarea României la Uniunea Europeană în anul 2007. Noua Strategie conține, pe de o parte, dimensiunea de continuitate determinată de necesitatea asigurării consistenței seriilor de date și consolidării rezultatelor acumulate în etapele anterioare și, pe de altă parte, dimensiunea prospectivă determinată de necesitatea ca Sistemul Statistic Național să poată răspunde cât mai eficient și mai prompt, în condiții de calitate superioară a datelor și informațiilor statistice, la nevoile de cunoaștere ale tuturor categoriilor de utilizatori de date statistice.

Orizontul de timp al Strategiei se suprapune celui al cadrului multianual al Sistemului Statistic al UE, permițând înțelegerea

unui set de concepte noi, demersuri și acțiuni definitorii pentru dezvoltarea coerentă a Sistemului Statistic Național, orientat, în principal, spre implementarea în sistemul statistic a priorităților și obiectivelor de anvergură strategică și a direcțiilor de acțiune ce rezultă din cadrul legal cuprins în documentele de bază la nivel european și pe plan național, precum:

a) Comunicarea Comisiei Europa 2020 — O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii (COM (2010) 2020 final) în conexiune cu programele naționale care vizează îndeplinirea obiectivelor Europa 2020;

b) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu — „Spre un management robust al calității statisticilor europene” (COM (2011) 211 final);

c) Regulamentul (UE) nr. 99/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 asupra Programului

Statistic European 2013—2017, cu perspectiva de extindere până în 2020;

d) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu asupra metodei de producție a statisticilor Uniunii Europene — o viziune pentru deceniul următor (COM (2009) 404 final);

e) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu asupra metodei de producție a statisticilor Uniunii Europene — document de strategie comună, prezentată la cea de a 5-a reuniune a Comitetului Sistemului Statistic European (ESSC 2010/05/6/EN);

f) Decizia Comisiei Europene din 17 septembrie 2012 privind rolul și funcțiile Eurostat (2012/504/UE);

g) Reforme naționale pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii la orizontul anului 2020 — Departamentul pentru Afaceri Europene, martie 2011;

h) Programul de guvernare 2014—2016 al Guvernului României;

i) Acordul de Parteneriat propus de România pentru perioada de programare 2014—2020 — Ministerul Fondurilor Europene, adoptat de Comisia Europeană la data de 6 august 2014.

2. Informații generale relevante

Prin exercitarea rolului de componentă indispensabilă a procesului cunoașterii, statistica oficială se relevă ca unul dintre pilonii esențiali ai buneii guvernări, ca suport al fundamentării deciziilor la nivel micro și macroeconomic. Acest statut, prin caracteristicile ce îi sunt asociate, impune statisticii oficiale condiția respectării întocmai a principiilor fundamentale de funcționare a statisticii oficiale într-un stat democratic, precum și îndeplinirea criteriilor esențiale de obiectivitate, calitate și performanță, conferite de alinierea la metodologiile, standardele și practicile internaționale în domeniu.

2.1. Rezultatele Strategiei 2008—2013

2.1.1. În domeniul Sistemului Statistic Național

Strategia de dezvoltare a Sistemului Statistic Național — orizont 2008—2013 a vizat 6 obiective:

1. sporirea și consolidarea încrederii în statistică a furnizorilor de informații și a utilizatorilor de date statistice;

2. reunirea într-un cadru coerent și coordonat a serviciilor și activităților statistice din structura autorităților administrației publice, a celorlalte autorități și instituții publice, prin constituirea, operaționalizarea și consolidarea Sistemului Statistic Național;

3. integrarea deplină a Statisticii românești în Sistemul Statistic European;

4. lărgirea sferei de cuprindere a programelor cercetărilor statistice și adaptarea programelor de cercetări la cerințele actuale și de perspectivă ale utilizatorilor de date statistice;

5. creșterea calității în statistică la un nivel comparabil cu celelalte țări europene, introducerea și monitorizarea managementului calității în statistică;

6. îmbunătățirea managementului în cadrul Institutului Național de Statistică, întărirea infrastructurii tehnologice, organizarea și dezvoltarea resurselor umane.

Monitorizarea îndeplinirii obiectivelor Strategiei 2008—2013 a relevat următoarele aspecte pozitive:

a) Statistica românească a înregistrat progrese semnificative și a atins în mai multe domenii calitatea, compatibilitatea și comparabilitatea datelor pe care le produce cu normele și standardele UE și cu performanțele statistice ale celorlalte state membre ale UE.

b) Ritmul de aliniere și conformitate, sub aspectul compatibilității, consistenței și coerenței Sistemului Statistic Național cu Sistemul Statistic al Uniunii Europene a fost menținut, ca o condiție a respectării de către România a obligațiilor ce îi revin în contextul îndeplinirii obiectivelor strategice ale statisticii oficiale, în general, ale statisticii naționale și europene, în special.

c) Institutul Național de Statistică și-a îndeplinit, în bună măsură, rolul și funcțiile prefigurate în Strategie, asigurând baza informațională necesară adoptării deciziilor privind politicile economice și sociale și funcționarea la parametri corespunzători a Sistemului Statistic Național.

d) Cadru de reglementare a funcționării Sistemului Statistic Național a fost pus în aplicare prin crearea Consiliului Statistic Național (CSN) și a Comitetului Sistemului Statistic Național (COMSTAT), în baza Legii organizării și funcționării statisticii oficiale în România nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare.

e) Recensământul General Agricol 2010 și Recensământul Populației și Locuințelor — 2011 au fost finalizate în graficul planificat.

f) A fost pus în funcțiune portalul eSOP de colectare online a datelor statistice pentru anchetele în întreprinderi.

g) Accesul gratuit al utilizatorilor la datele statistice prin portalul Tempo a fost extins la întreg setul de indicatori statistici disponibili, inclusiv prin creșterea numărului de publicații electronice ce pot fi descărcate de pe site-ul INS, www.insse.ro, și a ariei de adresabilitate a acestora.

h) Comunicarea publică s-a diversificat prin creșterea numărului de întâlniri și acțiuni comune cu specialiști în domeniul economic și cu reprezentanți ai mijloacelor de comunicare în masă, în scopul creșterii credibilității statisticilor oficiale.

i) Specialiștii statisticieni români au participat regulat la activitățile și acțiunile de elaborare și punere în aplicare a documentelor statistice oficiale ale UE, cuprinzând norme și prevederi decizionale pentru statele membre, metodologii, standarde, metode și tehnici statistice aplicabile în Sistemul Statistic European.

j) Institutul Național de Statistică a beneficiat de fonduri de natură structurală, prin programele operaționale și granturi din partea UE, pentru realizarea de proiecte care vizează îmbunătățirea Sistemului Statistic Național.

k) Programele de formare profesională continuă ale statisticienilor s-au dezvoltat ca număr de acțiuni și arie de competențe.

l) Institutul Național de Statistică a reușit să mențină un aparat statistic calificat și dedicat muncii complexe și pretențioase impuse de tehnicitatea și practica statisticii oficiale.

Principalele nerealizări și disfuncționalități ale Institutului Național de Statistică și, în ansamblu, ale Sistemului Statistic Național sunt:

1. Institutul Național de Statistică are încă resurse limitate în coordonarea activității celorlalți producători de statistici oficiale, în special în ceea ce privește asistarea lor în aplicarea legii statisticii oficiale din România și a Codului de practici al statisticilor europene, precum și în privința monitorizării constante a acestui proces, ceea ce se traduce în:

a) implementarea inconsistentă a Codului de practici al statisticilor europene în Sistemul Statistic Național;

b) multiplicarea eforturilor de colectare a datelor;

c) menținerea unei sarcini de răspuns încă ridicată;

d) evaluarea inadecvată a calității datelor statistice.

2. Managementul calității statisticilor și managementul calității totale au fost parțial implementate, fapt reflectat de gradul insuficient de acoperire al rapoartelor de calitate și de documentare a statisticilor produse.

3. Cadru legal în funcțiune — Legea nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, armonizată cu Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului

privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene, nu și-a dovedit pe deplin aplicabilitatea în ceea ce privește:

a) accesul dificil și, uneori, complet blocat la sursele administrative, îndeosebi la datele individuale ale persoanelor pentru construirea indicatorilor de statistică socială prin renunțarea la anchetele clasice, mari consumatoare de timp și de resurse;

b) lipsa departamentelor statistice în cadrul autorităților publice identificate ca producători de statistici oficiale, precum și a unor structuri descentralizate cu atribuții în domeniul statisticii oficiale și, implicit, a resurselor umane necesare; în acest cadru, se înscrie, de asemenea, și lipsa unui cadru normativ de stabilire a competențelor statistice ale autorităților publice centrale pentru domeniul statistic;

c) gradul insuficient de cooperare cu furnizorii, utilizatorii și cu ceilalți producători de date statistice oficiale.

4. Incapacitatea, în primele etape, de a conlucra cu mass-media, cu alți factori implicați, în special în contextul inițierii și desfășurării procesului de colectare a datelor în cadrul operațiunilor Recensământului Populației și Locuințelor — 2011.

5. Fluctuația foarte mare a personalului statistic, ca urmare a posibilităților precare de menținere în sistem a cadrelor tinere și a celor înalt calificate. La sfârșitul anului 2013 se înregistrau în sistemul INS 485 de posturi vacante, aproape 30% din numărul total de posturi din schema de personal de la acea dată.

6. Cererile de date, ca sferă de acoperire, în special la nivel local, au depășit capacitatea și capabilitatea instituțională, atât sub aspectul resurselor, cât și al valorificării surselor de date complementare sistemului clasic de colectare a datelor prin cercetări statistice realizate prin eșantionare.

7. Nu a fost evitată în totalitate funcționarea în paralel a sistemelor de colectare a datelor, în sistem online și clasic, conducând la incoerențe, confuzii și incertitudini în privința validității uneia sau alteia dintre datele puse la dispoziție prin sistemul practicat.

2.1.2. Situația existentă în domeniul Sistemului Informatic Statistic Național

O statistică modernă nu poate funcționa în condiții de calitate, eficiență și eficacitate fără un sistem informatic modern, adaptat ritmului de evoluție a tehnologiilor informaționale și de comunicații.

În prezent, sistemul informatic statistic al Institutului Național de Statistică utilizează în activitățile sale curente o rețea de calculatoare în sediul său central și rețele de calculatoare existente în fiecare dintre direcțiile teritoriale de statistică. Aceste rețele sunt conectate cu sediul central INS prin intermediul unei rețele WAN (Wide Area Network).

În baza Strategiei 2008—2013, sistemul informatic statistic național a funcționat potrivit următoarelor repere:

a) asigurarea menținerii în stare de funcționare a întregii arhitecturi a Sistemului informatic statistic național;

b) interconectarea dintre sediile direcțiilor regionale și direcțiilor județene de statistică cu sediul central al Institutului Național de Statistică prin rețeaua virtuală privată (VPN) a Sistemului Statistic Național;

c) creșterea capacităților de calcul în sediul central al Institutului Național de Statistică, prin continuarea virtualizării serverelor și realizarea și implementarea unui depozit central de date utilizând sistemul existent, centralizat, de stocare a datelor; procesarea întregului volum de date din Sistemul Statistic Național se realizează pe echipamentele (serverele) existente în sediul central al Institutului Național de Statistică;

d) implementarea eSOP — portal web de preluare online a datelor statistice direct de la raportorii de date statistice, proiect

realizat și finalizat în luna decembrie 2010 prin fonduri europene; prin acest proiect a fost îndeplinită misiunea strategică de extindere a introducerii chestionarelor electronice, cu ajutorul cărora datele statistice sunt raportate direct de către unitățile raportoare;

e) la nivelul direcțiilor regionale și direcțiilor județene de statistică au fost asigurate echipamente de calcul (pc-uri), necesare accesării diverselor aplicații utilizate în sistemul statistic, mai ales prin achiziționarea acestora cu ocazia diferitelor tipuri de alegeri la nivel național și cu ocazia celor două recensăminte, recensământul general agricol 2010 și recensământul populației și al locuințelor 2011;

f) proiectarea și implementarea unor soluții informatice performante de procesare a datelor statistice din cercetări statistice de mare volum, de tip recensăminte;

g) extinderea utilizării sistemului de analiză statistică SAS;

h) ieșirea unor sisteme de operare pentru stații de lucru (Windows XP), servere (Windows Server 2000, 2003) sau a unor aplicații (Windows Exchange) din producție, astfel încât pentru acestea nu se va mai furniza niciun fel de update și niciun fel de suport tehnic (începând cu anul 2014 pentru Windows XP).

În exercitarea funcțiilor sistemului, au fost constatate și o serie de disfuncționalități și precarități ale bazei informatice, precum:

1. degradarea fizică și morală a serverelor de domeniu din sediul central și necesitatea trecerii la un domeniu Active Directory Windows 2008 pentru a se putea implementa noi tehnologii de securitate și asigura un suport performant pentru managementul obiectelor Active Directory și alte funcționalități care depind de acestea;

2. degradarea morală și fizică gravă a rețelei locale (LAN) din sediul central. Deși încă din 2008 a existat un proiect de modernizare a acesteia, reiterat anual, lipsa finanțării a făcut ca acest proiect să nu fie pus în practică nici până în prezent. Faptul că pe această rețea se implementează proiecte majore din fonduri structurale ce utilizează noi tehnologii nu duce decât la agravarea problemelor, care se acutizează și care pot duce în curând la afectarea activității de producție a datelor statistice;

3. dificultatea deschiderii fișierelor primite de la diferite organisme interne și internaționale care, în activitatea curentă, folosesc ultimele versiuni ale suitelor software de birotică, beneficiind de suport hardware compatibil și de ultimă generație. Din cauza structurii eterogene a echipamentelor hardware de care dispunem în acest moment este dificil de rezolvat această problemă, instituția noastră neavând în dotare numai echipamente care să suporte instalarea de versiuni noi ale software-ului folosit de celelalte instituții;

4. lipsa cronică de personal în activitatea de IT din cadrul Institutului Național de Statistică, în special de specialiști cu înaltă calificare, reducerea permanentă a numărului de posturi de IT. Numai în anul 2013 au fost eliminate 20 de astfel de posturi;

5. lipsa acută de fonduri bugetare alocate pentru menținerea în stare de funcționare a sistemului informatic statistic național; an de an bugetul de IT al Institutului Național de Statistică este diminuat.

3. Priorități, politici și cadrul juridic existent

Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale generează cel mai mare volum de informații din administrația publică din România. Datele produse în cadrul Sistemului Statistic Național reprezintă un bun public care trebuie să se adreseze unui spectru extrem de divers de utilizatori, fiecare cu propriile cerințe de informare: decidenți politici, operatori economici, cercetători științifici și mediul universitar-academic, reprezentanți ai mass-mediei și publicul în sens larg. Adecvarea procesului statistic și a instrumentelor

de diseminare la acest scop generos este o provocare constantă pentru toate oficiile naționale de statistică din întreaga lume, în condițiile în care resursele sunt întotdeauna insuficiente. Această realitate impune o necesitate evidentă: prioritizarea activităților și a programelor multianuale și anuale în funcție de cerințele de date statistice, pe de o parte, și de resursele disponibile, pe de altă parte, pentru eficientizarea proceselor statistice. Găsirea unui echilibru între cerințele utilizatorilor și capacitatea de a răspunde acestor cerințe face necesar un dialog interinstituțional constant și intens, atât în cadrul Consiliului Statistic Național și Comitetului Sistemului Statistic Național, ca principale organisme de veghere asupra bunei funcționări a Sistemului Statistic Național, cât și în afara acestora. Efortul de prioritizare ridică alte provocări, începând cu îmbunătățirea cadrului juridic și de cooperare instituțională până la creșterea gradului de standardizare a proceselor și a infrastructurii informaționale.

3.1. Prioritățile pentru perioada 2015—2020

Prioritățile statistice pentru perioada 2015—2020 definesc cadrul general al activităților propuse pentru atingerea obiectivelor strategice, în consonanță cu misiunea, viziunea și valorile noastre. Aceste priorități sunt următoarele:

1. dezvoltarea capacității de furnizare a datelor statistice necesare pentru fundamentarea, monitorizarea și evaluarea politicilor naționale și a celor necesare punerii în aplicare a reglementărilor Uniunii Europene, în acord cu programele statistice naționale și cu cele ale Sistemului Statistic European;

2. întărirea guvernantei Sistemului Statistic Național și cooperarea în cadrul acestuia, plasând în centrul acestuia principiile fundamentale ale statisticii oficiale și ale Codului de practici al statisticilor europene, pentru garantarea profesionalismului, a credibilității, promptitudinii, relevanței, confidențialității, transparenței și a calității informațiilor și datelor din sfera statisticii oficiale, ca pilon fundamental al deciziilor guvernamentale, al procesului decizional, guvernantei și managementului la nivel micro- și macroeconomic;

3. modernizarea Sistemului Statistic Național din perspectiva structurii, funcționării, metodelor, proceselor, tehnologiilor și a infrastructurii informatice pentru a fi capabil să surprindă, să evalueze, să cuantifice și să descrie, prin mijloace statistice adaptate progreselor tehnologice, fenomenele și procesele din ce în ce mai complexe și sofisticate specifice domeniilor vieții economice și sociale, care se succed imprevizibil și cu frecvențe din ce în ce mai mari;

4. îmbunătățirea substanțială a cooperării și comunicării cu partenerii Sistemului Statistic Național — furnizori, producători și utilizatori de date statistice — pentru a reduce sarcina de răspuns, pentru a face recunoscute rolul și importanța statisticilor oficiale, pentru a răspunde mai bine cerințelor societății și, în final, pentru mai buna prioritizare a activităților;

5. Institutul Național de Statistică să devină centrul nodal al integrării surselor administrative de date în procesul statistic, ca suport pentru:

a) reducerea sarcinii de răspuns la cercetările statistice, în particular, și a sarcinii administrative, în general;

b) creșterea gradului de acoperire cu date statistice a structurilor regionale și a zonelor geografice de mici dimensiuni;

c) a răspunde la necesitățile noi ale utilizatorilor în domenii precum globalizarea, migrația și dezvoltarea durabilă;

6. crearea premiselor necesare soluționării dilemei scăderii în termeni absoluți a resurselor materiale și umane destinate statisticii oficiale și creșterea cerințelor în ceea ce privește volumul de date necesar utilizatorilor și calitatea informațiilor, determinând implicit îmbunătățirea credibilității statisticii oficiale;

7. dezvoltarea nivelului de competențe și de calificare al personalului statistic, să aducem nivelul veniturilor acestora la cel al eforturilor și complexității muncii lor;

8. întărirea capacității direcțiilor regionale și județene de statistică pentru creșterea calității datelor colectate și pentru a răspunde într-o mai bună măsură cerințelor de date statistice ale colectivităților locale;

9. îmbunătățirea cooperării cu institutele naționale de statistică la nivel european și alte instituții și organizații internaționale;

10. îmbunătățirea cadrului legal și a structurii organizatorice a Institutului Național de Statistică.

3.2. Cadrul juridic al statisticii oficiale din România și responsabilitățile instituționale ale Institutului Național de Statistică

Statistica oficială din România este organizată și funcționează în baza Legii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, în care sunt stipulate principiile, normele de funcționare și modalitățile de exercitare a funcțiilor ei, pentru a răspunde cerințelor societale în domenii ale activităților economice și sociale dintre cele mai variate și mai complexe. Sistemul Statistic Național cuprinde următoarele structuri:

1. *Institutul Național de Statistică (INS)*, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Guvernului, finanțat de la bugetul de stat, ale cărui organizare și funcționare sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 957/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Activitatea INS se desfășoară sub directa coordonare a Secretariatului General al Guvernului.

2. Alături de INS, principalul producător de statistici oficiale, funcționează o serie de structuri cu profil statistic sau cu profil mixt în cadrul unor ministere sau autorități publice centrale, care au în componența lor și activități statistice. Ele sunt cuprinse sub denumirea generică de „alți producători de statistici oficiale”.

3. Potrivit Legii statisticii, întreaga statistică oficială, cuprinzând implicit compartimentele sus-menționate, se află sub coordonarea metodologică și tehnică a INS.

INS desfășoară activități menite să conducă la întărirea și consolidarea funcțiilor și atribuțiilor întregului Sistem Statistic Național prin:

a) coordonarea Sistemului Statistic Național, ca structură comprehensivă și unitară a organizării și funcționării statisticii oficiale în România;

b) armonizarea și alinierea statisticii naționale la Acquis-ul statistic comunitar în toate domeniile statistice și transpunerea acestuia în legislația națională specifică și în activitatea practică;

c) elaborarea pe baza documentelor UE (regulamente, directive, decizii, acorduri și convenții informale de tip *gentlemen agreements*), precum și a documentelor naționale cu specificitate statistică a sistemului de indicatori statistici, metodologiilor, procedurilor, standardelor de calitate, metodelor și tehnicilor de colectare, procesare, analiză și diseminare a datelor și informațiilor statistice;

d) asigurarea compatibilității Sistemului Statistic Național cu sistemele statistice utilizate în celelalte state membre ale UE, precum și cu recomandările organismelor statistice ale ONU, precum Comisia de Statistică ONU și Conferința Statisticienilor Europeni și ale altor organisme din structura ONU, precum și cu recomandările Comisiei de statistică a OECD;

e) monitorizarea aplicării standardelor de calitate în statistică bazate pe implementarea Codului de practici al statisticilor europene și reglementările, normativele și instrucțiunile derivate din legislația națională;

f) organizarea și conducerea cercetărilor statistice referitoare la fenomenele și procesele economico-sociale, realizate în conformitate cu Strategia, programele statistice multianuale și anuale aprobate de Guvern, prin hotărâri;

g) colaborarea și cooperarea cu furnizorii de informații primare și cu instituțiile deținătoare de registre și baze de date administrative pentru asigurarea unui sistem coerent și eficient

al procesului de colectare a datelor și de folosire, prin transfer și/sau acces, a tuturor surselor de date administrative în scopuri statistice;

h) organizarea bazelor de date și registrelor statistice proprii, precum și a metadatelor corespunzătoare, pentru facilitarea accesului utilizatorilor la seriile de date și la datele statistice curente;

i) captarea cerințelor tuturor categoriilor de utilizatori în scopul satisfacerii nevoilor acestora de date și informații statistice, precum și promovarea metodologiilor, metodelor și tehnicilor folosite la determinarea indicatorilor statistici;

j) participarea, ca reprezentant al României, la reuniunile internaționale organizate sub egida UE și a altor organizații internaționale pe teme statistice și exercitarea rolului de unic punct de contact cu Comisia (Eurostat);

k) colaborarea cu toate instituțiile administrației publice centrale și, prin unitățile sale teritoriale, cu organele locale, pentru asigurarea funcționării optime a Sistemului Statistic Național, al evaluării contribuției pe care statistica oficială o aduce la fundamentarea politicilor economico-sociale naționale și sectoriale, precum și a relevării, prin date statistice de calitate și operative, a rezultatelor acestor politici.

Cadrul juridic al statisticii oficiale din România necesită o serie de adaptări și dezvoltări. În acest sens, Legea statisticii românești urmează a fi modificată până la sfârșitul anului 2015, urmărind, în principal, 3 scopuri:

1. adaptarea la amendamentele ce vor fi operate la Legea statisticii europene [Regulamentul (CE) nr. 223/2009];

2. reflectarea în Legea statisticii românești a strategiilor naționale de dezvoltare, cu impact asupra statisticii oficiale;

3. introducerea de noi prevederi cu caracter normativ care să releve obiective și sarcini noi rezultate din evoluția economică și socială a României și a problematicii statisticii europene și mondiale în perioada ce s-a scurs de la finele ultimelor modificări ale Legii statisticii oficiale a României (Legea nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare).

În mod concret, modificările vizează, potrivit amendamentelor Legii statisticii europene, întărirea rolului statisticii oficiale în cadrul autorităților publice naționale prin relevarea mai pregnantă a principiilor de transparență, vizibilitate și de independență profesională a statisticii oficiale, accesul neîngrădit al INS la sursele de date administrative în scopul eficientizării procesului statistic, consolidarea rolului de coordonator al INS în ceea ce privește funcționarea optimă a Sistemului Statistic Național, asigurarea resurselor umane, materiale și financiare capabile să răspundă cerințelor crescânde ale utilizatorilor de date statistice, de informații statistice de calitate, prompte și adaptate evoluției societății. În același timp, modificările Legii vizează eliminarea din Lege a prevederilor care nu mai corespund situației actuale a cadrului legal în vigoare în domeniul administrației și adăugarea unor prevederi care să reflecte noile reglementări ale cadrului legal și specificitățile procesului de dezvoltare economică și socială.

4. Definirea problemei

Misiunea generală a statisticii oficiale, esențială pentru o societate democratică, este de a asigura date și informații statistice credibile, relevante și de a le difuza, la momentul oportun, societății. Rolul său devine din ce în ce mai important prin asumarea obligațiilor și responsabilităților de comensurare a impactului provocărilor majore cu care se confruntă societatea și de a sprijini eforturile factorilor responsabili în luarea de decizii pertinente bazate pe cunoaștere și pe disponibilitatea datelor statistice. În acest sens, statistica oficială joacă un rol de prim ordin în asigurarea răspunsurilor adecvate pentru monitorizarea

transformărilor din societate, generate de globalizare, de presiunile demografice, de schimbările climatice, de interferențele culturale, toate acestea asociate cu necesitatea ca statistica românească să țină pasul cu dezvoltarea tehnologiilor informaționale și de comunicare.

Mai mult ca oricând, cunoștințele sunt indispensabile în procesul luării deciziilor, în cadrul cărora informația statistică reprezintă o componentă majoră. În acest sens, devine importantă dezvoltarea, pe de o parte, de proiecte care să permită evaluări și cuantificări, prin indicatori statistici, ale problematicii din ce în ce mai complexe a evoluției fenomenelor și proceselor economice, sociale și de mediu. Pe de altă parte, statistica oficială se va implica intrinsec și în sfera cercetării, cu componentele ei de dezvoltare și inovare, asociate necesităților societale de comensurare a competitivității, interacțiunii între dezvoltarea economică, socială și mediul înconjurător, coeziunii sociale, distribuirii resurselor materiale și umane, a efectelor politicilor în toate domeniile. De aici rezidă necesitatea asigurării unui progres continuu al statisticii oficiale românești.

5. Obiective

5.1. Obiectiv general

Obiectivul general al Strategiei este ca Sistemul Statistic Național să satisfacă, într-o măsură cât mai largă, necesitățile de date și informații ale tuturor categoriilor de utilizatori de date statistice, să continue îmbunătățirea calității proceselor și produselor statistice prin alinierea completă la Codul de practici al statisticilor europene și să implementeze managementul calității totale în statistică, având ca document suport „Viziunea Sistemului Statistic European până la orizontul anului 2020”.

5.2. Obiective specifice

Pentru atingerea obiectivului strategic general și în acord cu misiunea, viziunea și valorile promovate în Sistemul Statistic Național, au fost identificate 7 obiective specifice.

1. Consolidarea structurii și funcționării coordonate a Sistemului Statistic Național

Acest obiectiv privește creșterea eficacității cooperării interinstituționale și consolidarea capacității autorităților publice care fac parte din Sistemul Statistic Național pentru a răspunde cu mai mare disponibilitate la noile cerințe informaționale, în conformitate cu principiile Codului de practici al statisticilor europene. În acest sens, sunt necesare perfecționarea cadrului legal al statisticii oficiale din România, a mecanismelor de cooperare și de guvernare a Sistemului Statistic Național, precum și întărirea rolului coordonator al INS pentru integrarea statisticilor oficiale și stimularea dezvoltării statisticilor departamentale produse de ministere și alte autorități publice, urmărind obținerea de economii de scară și reducerea sarcinii de răspuns.

2. Modernizarea și eficientizarea Sistemului Statistic Național

INS va continua implementarea proiectelor de dezvoltare a proceselor și metodelor de colectare și procesare a datelor, în acord cu Strategia comună a Sistemului Statistic European de implementare a Comunicării Comisiei asupra metodelor de producție a statisticilor Uniunii Europene¹.

În cadrul acestor proiecte, tehnologia informației, infrastructura tehnică și metodologiile statistice ocupă un loc central, îndeosebi în ceea ce privește armonizarea și standardizarea proceselor de producție, integrarea și reutilizarea surselor de date, prelucrarea volumelor mari de date, extinderea utilizării modelelor economice de estimare a datelor lipsă, optimizarea cercetărilor statistice prin sondaj, cu impact direct asupra creșterii calității datelor și a productivității muncii, reducerii sarcinii de răspuns și a costurilor operaționale.

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliul asupra metodei de producție a statisticilor Uniunii Europene — document de strategie comună, prezentată la cea de a 5-a reuniune a Comitetului Sistemului Statistic European (ESSC 2010/05/6/EN).

3. Extinderea utilizării surselor de date administrative în procesul statistic

Îndeplinirea acestui obiectiv contribuie la reducerea sarcinii de răspuns, a costurilor informației statistice și a paralelismelor în procesul de colectare a datelor primare, în contextul consolidării funcționării coordonate a Sistemului Statistic Național și a cooperării eficiente cu autoritățile publice. INS își va extinde aria de cuprindere în sistemul statistic a surselor administrative, alăturându-se inițiativelor europene și naționale în acest domeniu. În acest proces este necesar ca INS să fie implicat direct în proiectarea și dezvoltarea surselor administrative gestionate de autoritățile publice.

4. Dezvoltarea produselor și serviciilor statistice

INS, alături de autoritățile publice producătoare de statistici oficiale, alocă cea mai mare parte a resurselor pentru asigurarea continuității producției statistice, răspunzând cerințelor programelor statistice naționale, europene și internaționale. Cu toate acestea, cerințele de date statistice se amplifică permanent, făcând necesară o abordare adecvată și rațională de echilibrare a acestora în raport cu resursele disponibile, îndeosebi pe termen scurt și mediu. În acest context, spre exemplu, sunt necesare dezvoltarea, în cooperare cu instituțiile de resort, de indicatori mențiți să asigure monitorizarea implementării politicilor inteligente și sustenabile prevăzute în strategia Europa 2020 în domeniul cercetării-dezvoltării, inovării, educației, ocupării forței de muncă, energiei și schimbărilor climatice, dezvoltării societății informaționale, competitivității, combaterii sărăciei și promovării incluziunii sociale, precum și producerea de date statistice de calitate pentru a sprijini dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea politicilor și programelor naționale și comunitare.

Un aspect important îl prezintă participarea INS cu activități specifice la construirea de către autoritățile responsabile a arhitecturii instituționale și operaționale necesare realizării sistemelor statistice de monitorizare și evaluare a îndeplinirii condiționalităților ex ante tematice și a condiționalității generale 7 privind sistemele statistice și indicatorii de rezultat, stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului.

Pentru atingerea obiectivului de dezvoltare a produselor și serviciilor statistice, direcțiile de dezvoltare strategică privesc ansamblul ariilor de producție statistică, pe întregul flux al proceselor și la nivelul întregului Sistem Statistic Național, urmând ca acțiunile concrete să fie detaliate în programele statistice multianuale și anuale.

5. Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor statistice

Acest obiectiv specific relevă importanța implementării managementului calității totale în statistică, având ca deziderat creșterea încrederii tuturor categoriilor de utilizatori în calitatea datelor și informațiilor diseminate publicului larg de către statistica oficială din România.

Prioritățile în domeniul îmbunătățirii calității în statistică vor fi reflectate într-un program de acțiuni care vizează organizarea, conceptualizarea și implementarea mecanismelor de urmărire a procesului de îmbunătățire a calității proceselor și produselor statistice în vederea implementării efective a managementului calității totale în statistică utilizând EFQM Excellence Model

(European Foundation for Quality Management). Punerea în practică a acestui program va necesita o abordare largă și eforturi susținute în întreg Sistemul Statistic Național pentru alinierea progresivă și completă la Codul de Practici al Statisticilor Europene.

6. Dezvoltarea resurselor umane

Dezvoltarea resurselor umane ale INS este esențială pentru atingerea obiectivelor Strategiei, în concordanță cu misiunea, viziunea și valorile sale. Institutul Național de Statistică a reușit să devină un loc de muncă atractiv, făcând necesară continuarea eforturilor pentru îmbunătățirea planificării și organizării proceselor, a managementului performanței, a programelor de formare profesională și a schemelor motivaționale care să faciliteze recrutarea și menținerea personalului competent în diversele arii de responsabilitate ale statisticii oficiale: producția statistică și dezvoltare metodologică, tehnologia informației și de comunicații electronice, diseminare, comunicare internă și externă, cooperare internă și internațională, servicii suport și, nu în ultimul rând, politici în domeniul resurselor umane.

Prioritățile în domeniul dezvoltării resurselor umane se concentrează pe 5 domenii principale:

- accentuarea abordării anticipative a politicilor de resurse umane;
- integrarea rapidă, eficientă a personalului nou-angajat în structura și obiectivele INS;
- formarea profesională continuă a personalului;
- menținerea și dezvoltarea personalului și eficientizarea activității acestuia;
- implicarea INS, potrivit atribuțiilor sale, la extinderea programelor de sprijinire a dezvoltării capacității administrației publice de creare, menținere și dezvoltare a propriilor sisteme informaționale de management, îndeosebi din perspectiva funcționalităților statistice.

7. Îmbunătățirea promovării produselor și serviciilor statistice

Produsele și serviciile statisticii oficiale sunt un bun public. Satisfacerea cât mai deplină a necesităților de informare ale diverselor categorii de utilizatori, furnizarea de date statistice de un nivel calitativ cât mai înalt și creșterea accesibilității rezultatelor statisticii oficiale fac necesare o abordare a întregului flux al proceselor statistice atât din punctul de vedere al „produsului”, cât și al „utilizatorului”. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv specific, Institutul Național de Statistică va urmări, cu prioritate:

- extinderea și îmbunătățirea ofertei de publicații statistice, în principal a celor în format electronic, disponibile pe site-ul INS, cu un spectru din ce în ce mai larg de adresabilitate;
- intensificarea și diversificarea acțiunilor de dialog și consultare cu reprezentanții mijloacelor de informare în masă, ai mediului de afaceri, cu analiști și cercetători pentru prezentarea rezultatelor statistice, a aspectelor de natură metodologică ce înlesnesc mai bună înțelegere și interpretare a datelor statistice și pentru îmbunătățirea serviciilor statistice;
- integrarea bazelor de date online TEMPO și eDemos² în politica Open Data promovată la nivel național pentru creșterea accesibilității și a gradului de utilizare a datelor statistice oficiale;
- implementarea de acțiuni care vizează dezvoltarea cooperării cu mediul de cercetare economică și socială și a culturii statistice.

6. Principii generale

Conceptul Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național are ca fundament respectarea principiilor fundamentale ale statisticilor oficiale ale Națiunilor Unite și ale Codului de

² eDemos: Sistem informațional statistic în profil teritorial.

practici ale statisticilor europene. Principiile fundamentale pe care se bazează statistica oficială sunt următoarele:

a) independența profesională — statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod independent, în special în ceea ce privește alegerea tehnicilor, a definițiilor, a metodologiilor și a surselor care urmează să fie utilizate, precum și a momentului și a conținutului tuturor formelor de difuzare, în lipsa oricărei presiuni din partea unor grupuri politice sau de interese ori din partea autorităților naționale sau comunitare, fără a aduce atingere cerințelor instituționale, cum ar fi dispozițiile bugetare privind instituțiile comunitare sau naționale ori definirea necesităților statistice;

b) imparțialitate — statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod neutru, iar toți utilizatorii trebuie să beneficieze de tratament egal;

c) obiectivitate — statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod sistematic, fiabil și just; acest principiu implică utilizarea de standarde profesionale și etice și transparența politicilor și practicilor urmate față de utilizatori și de respondenții la anchetă;

d) fiabilitate — statisticile trebuie să măsoare, cât mai fidel, mai exact și mai cuprinzător posibil, realitatea pe care sunt menite să o reprezinte și presupun utilizarea unor criterii științifice de selectare a surselor, a metodelor și a procedurilor;

e) confidențialitatea informațiilor statistice — presupune protejarea datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse, și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decât cele statistice și a divulgării ilegale a acestora;

f) eficiența costurilor — costurile pe care le implică elaborarea de statistici trebuie să fie proporționale cu importanța rezultatelor și a beneficiilor urmărite, resursele trebuie utilizate în mod optim, iar sarcina de răspuns trebuie redusă la minimum. Atunci când este posibil, informațiile solicitate trebuie să poată fi ușor de obținut din registrele sau sursele aflate la dispoziție.

7. Direcții de acțiune

Pentru realizarea obiectivului general și obiectivelor specifice vor fi întreprinse măsuri și acțiuni de îmbunătățire și perfecționare a fiecărui domeniu al statisticii oficiale, după cum urmează:

7.1. Consolidarea structurii și funcționării coordonate a Sistemului Statistic Național

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv se au în vedere:

1. perfecționarea cadrului legal și operațional al statisticii oficiale pentru extinderea și întărirea rolului CSN și al COMSTAT în cadrul procesului de fundamentare, monitorizare și evaluare a rezultatelor strategiei de dezvoltare și a programelor statistice multianuale și anuale;

2. îmbunătățirea instrumentelor și mecanismelor de guvernare a Sistemului Statistic Național pentru alinierea acțiunilor la obiectivele strategice de dezvoltare, pe baza priorităților și în raport cu resursele disponibile, vizând includerea în programele statistice multianuale și anuale a unor noi teme de interes național și european;

3. restructurarea Sistemului Statistic Național prin transferul total sau parțial a unor statistici specifice din domeniile statisticii sociale și economice gestionate, în prezent, de către INS, precum statistica agricolă, statistica educației, sănătății, mediului etc., prin atribuirea acestora altor producători de date statistice, în conformitate cu modificările și completările preconizate în contextul adaptării Legii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, și prin sprijinirea producătorilor de statistici oficiale și departamentale în procesul de formare și acumulare a competențelor care să conducă la întărirea capacității acestor autorități în domeniul statisticii oficiale;

4. realizarea unui inventar al proceselor, metodelor și instrumentelor tehnologice, urmărind identificarea componentelor fluxului de producție statistică standardizate sau standardizabile, care pot fi implementate în Sistemul Statistic Național;

5. reproiectarea proceselor statistice pentru eficientizarea activității la nivel central și la cel al direcțiilor teritoriale de statistică, pe baza unei prioritizări strategice;

6. evaluarea periodică a cooperării cu partenerii instituționali, cu un accent special pe atragerea surselor administrative în procesul statisticii oficiale, identificarea punctelor tari și a celor slabe, a bunelor practici și a măsurilor necesare pentru perfecționarea mecanismelor de cooperare interinstituțională;

7. îmbunătățirea rolului și structurii direcțiilor teritoriale de statistică, ținând seama de noile surse de date și de cerințele de date statistice la nivelul unităților teritorial administrative.

7.2. Modernizarea și eficientizarea Sistemului Statistic Național

7.2.1. Perfecționarea, întărirea și modernizarea infrastructurii IT&C a INS

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv se au în vedere:

1. dezvoltarea și menținerea în exploatare a întregii arhitecturi IT&C a Sistemului Statistic Național;

2. standardizarea proceselor IT, implementarea în cadrul sistemului informatic statistic național a celor mai bune practici din domeniu, în vederea îmbunătățirii performanțelor sistemului informatic statistic național;

3. dezvoltarea și perfecționarea sistemului de comunicații dintre sediul central al INS și direcțiile teritoriale de statistică, creșterea numărului de utilizatori de poșta electronică și internet;

4. perfecționarea managementului din domeniul infrastructurii IT: managementul configurațiilor, managementul incidentelor și al problemelor, managementul operațiilor IT, managementul procurării de tehnică de calcul;

5. asigurarea, pe cât posibil, a unei structuri omogene din punct de vedere hardware a calculatoarelor personale utilizate în Sistemul Statistic Național prin înlocuirea treptată a echipamentelor uzate cu altele de generație nouă, care să suporte ultimele versiuni software ale sistemelor de operare, pentru care se asigură în continuare suport tehnic;

6. asigurarea utilizării unui sistem de operare unic în Sistemul Statistic Național (eventual Windows 8), care să înlocuiască sistemul de operare Windows XP, pentru care a expirat perioada de suport tehnic, în aprilie 2014;

7. reabilitarea rețelei de curenți slabi pentru echipamente IT și de comunicații electronice, în sediul central al INS; este de preferat ca această activitate inițiată de circa 5 ani să fie finalizată cât mai repede cu putință;

8. perfecționarea continuă a eSOP — portal web de preluare online a datelor statistice direct de la raportorii de date statistice, extinderea numărului de utilizatori, mentenanță și suport tehnic aplicație eSOP; extinderea capacităților (hardware) de procesare, memorare și stocare a datelor statistice, utilizând eSOP — portal web de preluare online a datelor statistice, inclusiv extindere garanție echipamente hardware;

9. realizarea unei biblioteci virtuale (proiectare, achiziție echipament de copiere carte rară), integrarea acesteia în sistemul Bibliotecii Digitale Naționale, coordonat de Biblioteca Națională a României, ca parte a Bibliotecii Digitale Europene;

10. dezvoltarea unei soluții integrate de introducere, validare și procesare a datelor statistice pentru anchetele în gospodăriile populației, cu utilizarea de echipamente portabile de înregistrare a datelor statistice, extinderea raportării datelor statistice de la gospodăriile populației prin soluții web, via internet; o astfel de soluție integrată va crea premisele schimbării tehnologiei de culegere a datelor statistice la viitoarele recensăminte ale populației și locuințelor, runda 2020—2021;

11. dezvoltarea unei soluții integrate de încărcare și procesare a datelor statistice din Registrul populației.

7.2.2. Metodologii și procese statistice

În acest domeniu se au în vedere:

1. continuarea și extinderea proiectelor care vizează re-proiectarea și standardizarea proceselor statistice și de prelucrare automată a datelor conform modelelor GSBPM³ și GSIM⁴, pe platforma comună de cooperare la nivel european în acest domeniu;
2. re-proiectarea chestionarelor de colectare online a datelor și a celor pe suport hârtie;
3. modernizarea metodelor de colectare a datelor cu ajutorul soluțiilor mobile;
4. integrarea surselor de date și reutilizarea surselor statistice și administrative, cu accent pe implementarea metodelor de realizare a legăturilor dintre date;
5. dezvoltarea de metode econometrice de estimare a datelor lipsă;
6. perfecționarea planurilor de sondaj pentru reducerea sarcinii de răspuns.

7.3. Extinderea utilizării surselor de date administrative în procesul statistic

Integrarea eficientă a surselor de date administrative în procesul statistic presupune derularea unor activități pe termen scurt, între 1 și 3 ani, și mediu, cu un orizont de 5 sau 7 ani. Etapizarea are în vedere ritmul evoluției surselor administrative în România, mediul de cooperare interinstituțională și experiența altor state membre ale Uniunii Europene în materie. Obiectivele specifice în acest domeniu privesc:

1. dezvoltarea și consolidarea în INS a unui centru de competență pentru identificarea și integrarea surselor administrative în sistemul statistic, proiectarea și implementarea de servicii comune de colectare și procesare a datelor din surse administrative, integrate în GSBPM și GSIM, pentru creșterea gradului de utilizare a surselor administrative în procesul statistic;
2. întărirea colaborării cu autoritățile naționale responsabile pentru administrarea surselor administrative în vederea includerii de variabile utile în producția de date statistice;
3. extinderea rolului și atribuțiilor INS în domeniul asigurării calității surselor de date administrative, prin adaptarea cadrului legal general și operațional care vizează crearea instrumentelor necesare de cooperare interinstituțională în administrația publică din România;
4. elaborarea arhitecturii surselor administrative în Sistemul Statistic Național și construirea unui sistem de baze de date ca suport informațional unitar și coerent pentru statisticile din toate domeniile vieții social-economice, care să stocheze informații longitudinale referitoare la unitățile statistice;
5. proiectarea și implementarea instrumentelor necesare extinderii și perfecționării colectării informațiilor și datelor primare de la deținătorii de surse administrative (baze de date și registre), urmărind creșterea calității datelor administrative și a ariei de acoperire;
6. realizarea condițiilor legale și tehnice pentru schimbul de date cu deținătorii surselor administrative;
7. crearea și implementarea unui mecanism eficient și transparent de respectare a criteriilor de confidențialitate a datelor primare;
8. elaborarea unui sistem de evidențiere a costurilor și beneficiilor utilizării surselor administrative, pentru evaluarea raportului cost-eficiență;
9. crearea unei infrastructuri (baze de date) flexibile ca suport pentru furnizarea de analize spațio-temporale, prin integrarea datelor statistice relevante cu cele spațiale, din surse multiple, la nivelul unităților administrativ-teritoriale (UAT).

7.4. Dezvoltarea produselor și serviciilor statistice

Pentru îndeplinirea obiectivului strategic de satisfacere în cât mai mare măsură a cerințelor informaționale ale utilizatorilor, INS, alături de ceilalți producători de statistici oficiale, asigură realizarea producției curente pe „domenii” a căror continuitate în funcționare este esențială pentru alimentarea fondului național de date statistice. În consecință, îndeplinirea acestui obiectiv specific presupune definirea și punerea în aplicare a unor direcții de acțiune pe domenii statistice, prezentate în cele ce urmează.

7.4.1. Conturi naționale; indicatori macroeconomici

1. Implementarea noilor standarde (SEC 2010) până în anul 2020. Acest orizont de implementare va permite României să adapteze sistemul statistic la noile cerințe pentru a fi în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană

2. Actualizarea cadrului, mecanismelor și instrumentelor de cooperare dintre INS, Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României, Comisia Națională pentru Prognoză privind dezvoltarea sistemului național pentru statistica finanțelor guvernamentale conform cerințelor SEC 2010

3. Integrarea sistemului statistic cu sistemul informatic pentru raportarea situațiilor financiare ale instituțiilor publice (FOREXEBUG), în scopul utilizării informațiilor detaliate conform clasificății bugetare corespunzătoare clasificății COFOG nivel III, începând cu anul 2015

4. Furnizarea indicatorilor și a rapoartelor de calitate pentru Procedura dezechilibrelor macroeconomice

5. Actualizarea inventarului de surse și metode privind deficitul și datoria publică, conform noilor standarde internaționale (SEC 2010, Manualul de deficit și datorie) până la jumătatea anului 2015

7.4.2. Statistica prețurilor

1. Implementarea cadrului legislativ european aferent statisticilor de preț și adaptarea cadrului legal național pentru a reflecta modificările intervenite la nivel european

2. Îmbunătățirea sistemului de colectare prin adoptarea unor instrumente adaptate noilor tehnologii informaționale (utilizarea dispozitivelor electronice, scanner data și a tehnologiilor Web pentru colectarea datelor)

3. Crearea unui sistem integrat de preluare a informațiilor, de producție a rezultatelor și de diseminare a datelor

4. Re-proiectarea instrumentarului și regândirea metodelor cercetărilor statistice din domeniul statisticii prețurilor, în conformitate cu direcțiile de modernizare a statisticilor prețurilor la nivel european

5. Adoptarea standardelor internaționale privind elaborarea datelor și metadatelor statistice din domeniul prețurilor

6. Dezvoltarea instrumentului de monitorizare a prețurilor produselor alimentare

7. Furnizarea la timp a indicatorilor din domeniul statisticii prețurilor către factorii de decizie interni și internaționali și publicul larg

7.4.3. Statistici privind populația, demografia și migrația internațională

1. Promovarea modificărilor legislative care să permită accesul INS la înregistrările individuale cu caracter personal (pe bază de cod numeric personal — CNP) disponibile în sursele administrative gestionate de instituțiile publice din administrația centrală și locală

³ Generic Statistical Business Process Model.

⁴ Generic Statistical Information Model.

2. Pregătirea cadrului legislativ, administrativ și organizațional al Recensământului populației și locuințelor din România pentru runda 2020/2021

3. Demararea lucrărilor de pregătire a Recensământului populației și locuințelor runda 2020/2021 în condiții de reconceptualizare a sistemului de colectare a datelor în scopul eficientizării operațiilor de culegere, procesare, agregare și diseminare a rezultatelor recensământului în conformitate cu noile norme și standarde ce urmează a fi adoptate în comun de Eurostat și Conferința Statisticienilor Europeni (organ al Comisiei Economice pentru Europa/ONU).

7.4.4. *Statistica pieței muncii*

1. Organizarea și participarea activă la dezvoltarea Sistemului Statistic Național în domeniul statisticii forței de muncă astfel încât să corespundă noilor cerințe reglementate la nivel european

2. Reproiectarea instrumentarului și regândirea metodologiilor cercetărilor statistice astfel încât să se coreleze cu strategia de modernizare a statisticii sociale la nivel european și cu noile direcții de acțiune în acest domeniu

3. Valorificarea datelor din surse administrative astfel încât să permită producerea de indicatori statistici în domeniul statisticilor privind salariile, în vederea reducerii sarcinii de răspuns din partea operatorilor economici

7.4.5. *Statistica educației și a sănătății*

1. Adaptarea metodologiilor astfel încât să se coreleze cu noile reglementări și clasificări europene

2. Reproiectarea instrumentarului cercetărilor statistice astfel încât să se reducă sarcina de răspuns

3. Reproiectarea sistemului informațional din domeniul statisticii sănătății în vederea îmbunătățirii calității statisticilor produse și asigurării surselor primare de date necesare producerii statisticilor europene în domeniu

7.4.6. *Statistica veniturilor și condițiilor de viață*

1. Actualizarea și îmbunătățirea infrastructurii necesare realizării anchetelor în gospodăriile populației

2. Îmbunătățirea estimațiilor pe domenii mici pentru indicatorii de sărăcie și excluziune socială prin dezvoltarea de modele economice dedicate

3. Rafinarea calității estimațiilor obținute din cercetările statistice privind veniturile populației și calitatea vieții în paralel cu reducerea sarcinii de răspuns și creșterea utilizării datelor din sursele administrative

4. Producerea de statistici comparabile prin implementarea metodologiilor armonizate la nivel european și corelate cu strategia de modernizare a statisticilor sociale europene

7.4.7. *Statistica agricolă*

1. Consolidarea sistemului statistic agricol actual, prin îmbunătățirea calității datelor din domeniul statisticii agricole, astfel încât să răspundă noilor cerințe de evaluare ale Politicii agricole comune începând cu anul 2014 și ale politicii naționale în acest domeniu vital al economiei și al îmbunătățirii condițiilor de viață ale populației

2. Realizarea Anchetei structurale în agricultură 2016 și atragerea de fonduri externe pentru realizarea acesteia, actualizarea REXA și calculul tipologiei și dimensiunii economice a exploatațiilor agricole pe baza rezultatelor acesteia

3. Pregătirea realizării Recensământului general agricol 2020, în condițiile unor abordări noi, în concordanță cu cele prevăzute la nivel european, care să conducă la eficientizarea rezultatelor

7.4.8. *Statistica mediului*

1. Consolidarea calității conturilor de mediu în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 691/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2011 privind conturile economice de

mediu europene (contul emisiilor în aer, contul taxelor de mediu și contul fluxurilor materiale economice—mediu) și cu Regulamentul (UE) nr. 538/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene (contul cheltuielilor de protecție a mediului, contul sectorului bunurilor și serviciilor de mediu, contul fluxurilor fizice de energie), a statisticilor de mediu și forestiere

2. Furnizarea de informații pentru implementarea Strategiei Europa 2020 în privința utilizării resurselor și a schimbărilor climatice

3. Dezvoltarea de noi indicatori care să măsoare implementarea Strategiei naționale de dezvoltare durabilă

4. Dezvoltarea și implementarea metodologiilor pentru domeniile:

a) conturile forestiere;

b) conturile fluxurilor de apă;

c) conturile cheltuielilor de gestionare a resurselor naturale.

7.4.9. *Statistici de întreprindere; statistica structurală*

1. Implementarea noilor concepte și metode ale cadrului general privind integrarea statisticii de întreprindere prin regândirea întregului proces de colectare, procesare, validare și diseminare a datelor statistice. Acest proces va fi aplicat statisticilor structurale, statisticii societății informaționale, statisticii de conjunctură și statisticii transporturilor și comunicațiilor

2. Dezvoltarea de noi informații statistice și îmbunătățirea celor existente pentru a răspunde obiectivelor politice de dezvoltare economică, de impact al globalizării economice. Se va avea în vedere realizarea de noi cercetări statistice privind lanțul valorii globale, în momentul în care aceasta va fi cerință a unui nou regulament european sau a unui regulament existent

3. Furnizarea de informații pentru implementarea Strategiei Europa 2020 privind creșterea economică durabilă prin dezvoltarea de indicatori statistici care să măsoare îmbunătățirea mediului de afaceri pentru întreprinderile mici și mijlocii, dezvoltarea antreprenoriatului, infrastructură și transport inteligent și accesul la internet în bandă largă.

7.4.10. *Indicatori economici pe termen scurt*

1. Furnizarea de informații pentru implementarea Strategiei Europa 2020 privind creșterea economică durabilă prin dezvoltarea de indicatori statistici care să monitorizeze obiectivele inițiativelor „O Uniune a inovației” și „Spațiul european de cercetare (SEC)”, în care cercetătorii, cunoștințele științifice și tehnologice circulă liber și deschis

2. Testarea și evaluarea impactului noului concept de unitate statistică ce se va utiliza în contextul implementării noului regulament FRIBS⁵ în statistica de întreprindere

3. Dezvoltarea de statistici de calitate în domeniul energiei și schimbărilor climatice care să constituie suport pentru politicile UE și pentru cele naționale; furnizarea de informații necesare pentru monitorizarea statisticii energiei și schimbărilor climatice

4. Dezvoltarea sistemului conturilor de energie în contextul statisticilor conturilor de mediu

7.4.11. *Statisticile comerțului internațional cu bunuri*

1. Implementarea Sistemului statistic SIMSTAT⁶ prin crearea unei infrastructuri integrate sigure pentru schimbul de microdate de comerț intracomunitar cu bunuri între statele membre UE; realizarea proiectului-pilot SIMSTAT de schimb de microdate pentru fluxul de expediții intracomunitare de bunuri între statele membre ale Uniunii Europene

2. Îmbunătățirea consistenței dintre statisticile de comerț internațional cu bunuri (intra și extracomunitar) și statisticile balanței de plăți

3. Reflectarea gradului de globalizare economică utilizând datele statistice de comerț internațional cu bunuri

⁵ FRIBS: Framework Regulation Integrating Business Statistics.

⁶ SIMSTAT: Single Market Statistics.

4. Implementarea noului cadru legislativ aferent statisticilor de întreprindere (FRIBS); adaptarea cadrului legal național pentru statisticile de comerț internațional cu bunuri la modificările din FRIBS

5. Integrarea statisticilor de întreprindere și comerț internațional cu bunuri în scopul creării și dezvoltării de noi indicatori statistici prin utilizarea microdatelor și a surselor administrative adiționale

7.4.12. Sisteme integrate de indicatori statistici

1. Participarea INS, în funcție de resursele disponibile, a producătorilor de statistici oficiale și a altor parteneri instituționali în proiecte care vizează dezvoltarea de sisteme de indicatori statistici pe domenii tematice, bazate pe date spațiale integrate cu date statistice sociale, economice și de mediu

2. Dezvoltarea funcționalităților, a ariei de acoperire și a gradului de actualitate a datelor statistice teritoriale disponibile în sistemul eDemos, în condițiile extinderii utilizării și a calității surselor administrative cu date în profil teritorial

3. Continuarea, în parteneriat cu instituțiile responsabile și în funcție de cerințe, la dezvoltarea și întreținerea bazei de date a Indicatorilor dezvoltării durabile și ai Agendei digitale pentru Europa

4. Extinderea cooperării și a suportului tehnic acordat partenerilor instituționali pentru crearea și dezvoltarea sistemelor integrate de indicatori, din sfera statisticii oficiale și a statisticilor departamentale, necesari implementării condiționalităților *ex ante* tematice și a condiționalității generale 7 privind sistemele statistice și indicatorii de rezultat, stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013

7.5. Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor statistice

Calitatea în statistică este subiect de interes central atât la nivel național, cât și internațional, fie că ne referim la oficii naționale de statistică, fie la organizații ale Uniunii Europene sau la scară mondială. Un sistem cât mai riguros al managementului calității în statistică este menit să garanteze nu doar oficiilor naționale de statistică, ci mai ales furnizorilor și utilizatorilor că datele statistice oficiale sunt de încredere și relevante, coerente, consistente, furnizate în timp util și punctuale.

Îmbunătățirea calității în statistică se va axa pe următoarele direcții de acțiune:

1. elaborarea unui plan de acțiuni în domeniul calității care va implica aportul, atât al conducerii și al personalului de specialitate din INS („fresh ideas”), cât și al reprezentanților diverselor instituții, membrilor CSN și ai COMSTAT în vederea implementării principiilor Codului de practici al statisticilor europene și monitorizării continue a liniilor strategice identificate;

2. planificarea periodică a diverselor activități de îndeplinit și stabilirea precisă a responsabilităților specifice fiecărui domeniu statistic, inclusiv proiectarea activităților de îmbunătățire a calității în diversele domenii statistice, urmărind cu prioritate:

a) proiectarea chestionarelor statistice eliminând dubla înregistrare a datelor și informațiilor solicitate în vederea reducerii sarcinii de răspuns;

b) reducerea sarcinii de răspuns prin extinderea utilizării surselor de date administrative prin eforturi proactive (implicarea factorilor responsabili) și prin monitorizarea unor indicatori de performanță/indicatori de calitate;

c) elaborarea și integrarea rapoartelor de calitate orientate spre utilizator cu cele orientate spre produs;

d) realizarea regulată a anchetelor de satisfacție a utilizatorilor de date și includerea acestora în rapoartele de calitate;

e) standardizarea proceselor de urmărire a nonrăspunsurilor, de măsurare și de reducere a erorilor identificate în diversele etape ale proceselor și produselor statistice, de monitorizare a coerenței interne a datelor diseminate, a politicii de revizuire a datelor, a documentației/regulilor metodologice privind metodele

de estimare și de imputare utilizate, a ajustărilor sezoniere, a codificării datelor etc.;

f) monitorizarea și raportarea indicatorilor privind resursele umane și financiare (anchete de opinie a personalului);

3. elaborarea/îmbunătățirea procedurilor de descriere a proceselor de producție statistică și identificarea documentelor specifice pentru fiecare etapă a acestora, inclusiv descrierea metodelor de monitorizare a calității fiecărei etape a proceselor de producție statistică;

4. elaborarea de proceduri de monitorizare a calității produselor statistice;

5. revizuirea periodică a documentației privind calitatea în statistica oficială;

6. elaborarea unui plan privind revizuirea calității în statistică (audit intern și/sau extern în domeniul calității — rapoarte de audit sau autoevaluări în acest domeniu — chestionare completate de către producători, respondenți/utilizatori);

7. realizarea de cursuri de pregătire pentru anchetatori, pe baza unui manual elaborat pentru fiecare cercetare statistică în parte;

8. realizarea de programe de pregătire în statistică, oferite acelor categorii de utilizatori interesate de înțelegerea metodologiilor de calcul, a instrumentelor și standardelor utilizate în statistica oficială.

7.6. Dezvoltarea resurselor umane

Recrutarea, selecția, menținerea unui corp de personal bine calificat și motivat sunt pentru INS elementele-cheie pentru atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare a Sistemului Statistic Național și integrarea acestuia în procesul de transformare și modernizare continuă a societății.

Pentru dezvoltarea competențelor personalului de execuție și conducere sunt avute în vedere următoarele direcții de acțiune:

1. abordarea anticipativă a activităților specifice managementului resurselor umane, evitând sincopel sau fluxul masiv în angajarea de personal, prin:

a) previzionarea anuală a necesarului de personal;

b) optimizarea structurii personalului la nivelul fiecărei direcții în funcție de sarcinile curente și de perspectivă ale INS și nivelul necesar de competențe;

c) recrutarea personalului în strânsă concordanță cu fluctuația de personal;

d) lărgirea grupurilor-țintă în vederea atragerii de personal nou, competitiv, de tineri performanți;

2. integrarea rapidă, eficientă a personalului nou-angajat în structura și obiectivele INS, prin:

a) accentuarea rolului îndrumătorilor și al mentorilor pentru noii angajați;

b) derularea programului de formare a personalului nou-angajat pentru familiarizarea lui cu domeniile de activitate ale INS, atribuțiile specifice, procesele și procedurile de lucru;

c) actualizarea și diseminarea în cadrul INS și al Sistemului Statistic Național de manuale și ghiduri de orientare profesională și a carierei;

d) măsuri stimulatorii și motivare superioară care să favorizeze dezvoltarea carierei prin includerea noilor angajați în colective de lucru și proiecte de dezvoltare a Sistemului Statistic Național.

3. formarea profesională continuă a personalului prin:

a) dezvoltarea de programe de formare profesională în concordanță cu necesitățile de dezvoltare a competențelor la nivelul INS și cu perspectivele de evoluție în carieră, îndeosebi în domenii care privesc analiza și modelarea datelor, procesarea volumelor mari de date, noi tehnologii informatice și de comunicații electronice, reproiectarea și optimizarea proceselor;

b) o politică flexibilă, eficientă a activității de formare profesională, a specializării de profil;

c) diversificarea stagiilor de pregătire și formare, precum și a schimburilor de experiență;

d) includerea noului personal cu funcții de conducere în programe speciale de formare pentru cunoașterea sarcinilor decizionale, a proceselor și procedurilor specifice implicate de atribuțiile acestora;

e) dezvoltarea unui manual al „noilor manageri”;

f) crearea unui corp intern de formatori competenți și motivați;

g) dezvoltarea programelor de formare destinate personalului din administrația publică, în special celui din cadrul instituțiilor producătoare de statistici oficiale;

4. menținerea și dezvoltarea personalului și eficientizarea activității acestuia, prin:

a) orientarea permanentă spre rezultate a personalului, îmbinând ridicarea standardelor de performanță cu un sistem motivațional adecvat;

b) investigarea periodică a stării de satisfacție profesională;

c) accentuarea rolului evaluărilor periodice în dezvoltarea profesională individuală și orientarea carierei;

d) diversificarea metodelor de motivare și introducerea unor modalități specifice de recompensare a personalului;

e) îmbunătățirea condițiilor și a mediului de lucru;

f) identificare de modalități mai eficiente de cooperare internă, de consultare, dialog și comunicare prin intranet, documentație adecvată, întâlniri tematice pentru facilitarea distribuirii cunoștințelor, lucrul în cadrul echipelor de proiect;

g) dezvoltarea unei politici de mobilitate internă flexibilă și stimulativă, sprijinită prin dezvoltarea de standarde comune, instrumente și sisteme de documentare destinate standardizării proceselor de lucru și prin politicile de dezvoltare profesională.

În același timp, dezvoltarea Sistemului Statistic Național presupune existența și dezvoltarea capacității autorităților publice, a producătorilor de statistici oficiale și departamentale de a crea, menține și dezvolta sistemele proprii informaționale cu funcționalitate statistică. Direcțiile de acțiune avute în vedere în acest domeniu sunt următoarele:

a) extinderea programelor de formare profesională continuă și de specializare în domenii-cheie ale statisticii oficiale și departamentale, furnizate prin intermediul Centrului Național de Pregătire în Statistică;

b) realizarea unui ghid de proceduri pentru culegerea, agregarea, analiza și interpretarea datelor statistice, adresat personalului cu responsabilități statistice din administrația publică centrală, cu accent pe asigurarea calității datelor statistice;

c) crearea unei capacități interne în INS de asistență tehnică de specialitate adresată autorităților publice centrale în sfera producției de statistici oficiale și departamentale.

7.7. Îmbunătățirea promovării produselor și serviciilor statistice

7.7.1. Diseminarea datelor statistice

1. Creșterea volumului de informații statistice disponibile în bazele de date online (TEMPO, eDEMOS), în scopul satisfacerii cerințelor diversificate de date ale utilizatorilor și încurajării altor producători de statistici oficiale să disemineze date statistice prin aceste instrumente

2. Asigurarea calității și completitudinii informațiilor statistice din bazele de date și metadate statistice ale INS, puse la dispoziția publicului prin serviciile online

3. Extinderea serviciilor de diseminare a datelor conform necesităților informaționale ale utilizatorilor, inclusiv a celor contra-cost

4. Digitizarea publicațiilor statistice realizate de INS și facilitarea accesului instituțiilor administrației publice centrale la forma digitalizată a acestora

7.7.2. Publicații statistice

1. Redefinirea și implementarea unei politici editoriale având ca principale obiective:

a) îmbunătățirea calității și conținutului publicațiilor statistice pe hard-copy, având în vedere includerea de analize statistice

calitative; publicațiile statistice care prezintă, în principal, anexe cu date detaliate vor fi diseminate în format electronic, iar produsele cu cerere redusă vor fi abandonate;

b) dinamizarea activității de editare, prin adaptarea permanentă a sistemului de publicații la cerințele pieței, inclusiv prin dezvoltarea publicațiilor electronice;

c) îmbunătățirea structurii, conținutului și ariei de cuprindere a comunicatelor de presă utilizând tehnologiile web, pentru facilitarea accesului și înțelegerii datelor și informațiilor statistice.

2. Modernizarea activității de concepție a publicațiilor statistice va urmări cu prioritate următoarele direcții de acțiune:

a) realizarea unor publicații alinate standardelor europene;

b) crearea unui sistem comun de publicații la nivel regional;

c) reducerea termenelor de elaborare, tipărire și difuzare a publicațiilor statistice;

d) îmbunătățirea imaginii instituției prin ridicarea calității publicațiilor.

3. Acordarea de asistență tehnică producătorilor de statistici oficiale și departamentale pentru implementarea de sisteme de publicații tematice, orientate spre nevoile de monitorizare și evaluare a politicilor și programelor sectoriale

7.7.3. Diseminarea electronică

1. Diversificare și eficientizare, prin asimilarea unor metode și tehnici moderne care să permită accesul la bazele de date statistice agregate, în mod direct, tuturor utilizatorilor din țară și din străinătate

2. Dezvoltarea site-ului INS prin restructurarea acestuia, astfel ca accesul la informații să fie cât mai rapid, facil și complex

7.7.4. Marketing și comunicare statistică

1. Creșterea gradului de încredere a utilizatorilor de date statistice în informațiile produse de INS prin realizarea de seminare tematice explicative cu utilizatorii și, în special, cu presa

2. Orientarea rezultatelor producției de date și a serviciilor statistice prin implementarea de instrumente de depistare rapidă a produselor optime pentru utilizatori și a modalităților care să le permită acestora să intre cât mai repede în posesia lor

3. Perfectionarea canalelor de diseminare prin:

a) crearea unor instrumente de informare rapidă și complexă a utilizatorilor;

b) crearea de profile ale utilizatorilor pentru mai buna țintire a nevoilor lor;

c) îmbunătățirea accesului la bazele de date agregate puse la dispoziția publicului prin internet.

4. Standardizarea conținutului datelor și a publicațiilor, cu accent mai mare pe o prezentare grafică mai accesibilă utilizatorului

5. Dezvoltarea de facilități de căutare a publicațiilor existente și dezvoltarea consultării online a produselor

6. Folosirea mijloacelor Sistemului de informații geografice pentru publicarea datelor statistice și pregătirea publicațiilor

7. Cooperarea strânsă cu „multiplicatorii de informație” — mass-media specializată, asociații profesionale, inclusiv cu cele ale statisticienilor, organizații neguvernamentale, mediul academic — pentru orientarea dezvoltării de noi produse și servicii statistice, realizarea de publicații comune și angajarea lor la formarea unei imagini statistice pozitive în societate

7.7.5. Formarea culturii statistice a publicului

1. Extinderea cooperării cu mediul academic pentru dezvoltarea „literației în statistică” pentru grupe specifice de utilizatori

2. Dezvoltarea mediului de acces liber la informații și cunoștințe pentru întregul personal al INS

3. Plasarea comunicării cu toți actorii implicați în procesul statistic (fie furnizori de date și informații primare, fie producători de statistici, procesatori, deținători ai surselor administrative de informații statistice sau utilizatori de date) în centrul activităților

de concepere, operaționalizare și funcționare a sistemului de diseminare a datelor, menită să contribuie la credibilizarea statisticii oficiale;

4. Îmbunătățirea procesului de diseminare a datelor prin crearea unei arhitecturi corespunzătoare a diseminării care să cuprindă componente de restructurare și modernizare, eficientizare a modalităților de punere în circulație a datelor statistice (comunicate de presă, publicații pe suport hârtie și electronic, conferințe de presă) și permanentizarea contactului direct cu reprezentanții ai mass-mediei și cu alți actori, inclusiv din domeniul cercetării științifice și ai mediului academic universitar;

5. Organizarea de sesiuni de comunicare, întâlniri tematice în vederea cunoașterii și înțelegerii activității statisticii oficiale.

8. Rezultatele politicilor publice

Rezultatele politicilor publice desfășurate în concordanță cu obiectivele și prioritățile strategice în perioada 2015—2020 vor releva creșterea capacității Sistemului Statistic Național, prin implementarea unui ansamblu coerent de proceduri de utilizare a datelor, asigurându-se la sfârșitul perioadei un sistem statistic durabil. Utilizarea surselor administrative, promovată prin politici publice și colaborări cu alte ministere și instituții implicate în procesul statistic vor consacra performanțe ridicate în ceea ce privește sporirea ratei de răspuns a furnizorilor de informații, evitarea paralelismului în colectarea de date și reducerea costurilor informației statistice. Orientate spre utilizatorii de date statistice, rezultatele politicilor publice se vor concretiza în lărgirea și diversificarea bazelor de date, facilitarea accesului liber, îmbunătățirea metadatelor și a formei de prezentare și conținutului seriilor de date.

9. Rezultatele acțiunilor

Ca urmare a implementării acțiunilor vizând îndeplinirea obiectivului general și a celor specifice, valorificând eficient resursele disponibile, INS va dispune de un sistem coerent și

mai flexibil de producție statistică, capabil să satisfacă în cât mai mare măsură cerințele informaționale la nivel național, european și internațional, în condițiile respectării Codului de practici al statisticilor europene.

10. Indicatori

Indicatorii de evaluare a rezultatelor Strategiei vor fi definiți și utilizați în cadrul programelor de monitorizare a programelor statistice naționale multianuale și anuale.

Indicatorii vor servi monitorizării și evaluării rezultatelor strategiei, urmărind îndeosebi:

a) reducerea sarcinii de răspuns a furnizorilor de date în medie cu 5% pe an;

b) creșterea gradului de acoperire a bazelor de sondaj la cel puțin 80%;

c) creșterea gradului de utilizare a surselor administrative pe fiecare domeniu statistic, pornind de la un nivel de referință al anului 2014;

d) numărul comunicatelor de presă diseminate fără erori majore să fie peste 98%;

e) numărul comunicatelor de presă diseminate în timp conform calendarului comunicatelor de presă să fie peste 98%.

Ca indicatori de rezultat va fi urmărită îndeplinirea direcțiilor de acțiune prin produsele/serviciile obținute în urma implementării acțiunilor prevăzute în această strategie.

11. Implicații pentru buget

Prevederile bugetare pentru perioada acoperită de actuala strategie cuprind activitățile de mare anvergură, care au caracter multianual, de natura Recensământului general agricol (RGA 2020), Ancheta structurală în agricultură (ASA 2016) și Recensământul populației și locuințelor (RPL runda 2020).

Bugetele anuale pentru perioada 2015—2020 pentru cercetările statistice curente și alte lucrări se elaborează și se aprobă potrivit normelor în vigoare privind elaborarea bugetului de stat.

Buget estimativ pentru perioada 2015—2020, necesar realizării din punct de vedere informatic al Strategiei INS

Nr. crt.	Activitatea	Buget estimat (euro, inclusiv TVA)	Termen de realizare
1	Ancheta structurală în agricultură (ASA 2016)	6.700.000	2015—2017
2	Recensământul general agricol (RGA 2020)⁷	12.800.000	2019—2020
3	Recensământul populației și locuințelor (RPL 2021)⁸	15.000.000	2018—2020
4	Extinderea și consolidarea Sistemului IT al INS		
4.1	Înlucuirea treptată a echipamentelor uzate cu altele de generație nouă care să suporte ultimele versiuni software ale sistemelor de operare pentru care se asigură în continuare suport tehnic	2.000.000	2015—2018
4.2	Asigurarea utilizării unui sistem de operare unic în Sistemul Statistic Național (eventual Windows 8), care să înluciască sistemul de operare Windows XP, pentru care a expirat perioada de suport tehnic, în aprilie 2014	1.000.000	2015
4.3	Reabilitarea rețelei de curenți slabi pentru echipamente IT și de comunicații electronice, în sediul central al Institutului Național de Statistică	1.700.000	2015—2016
4.4	Mentenanță și suport tehnic, perfecționarea continuă a eSOP — portal web de preluare online a datelor statistice direct de la raportorii de date statistice, extinderea numărului de utilizatori	200.000 (anual)	2015—2020
4.5	Extinderea capacităților (hardware) de procesare, memorare și stocare a datelor statistice, utilizând eSOP — portal web de preluare online a datelor statistice, inclusiv extinderea garanției echipamentelor hardware	1.000.000	2016—2017

⁷ Volumul total al cheltuielilor însumează 35.000 mii euro pentru perioada 2019—2022.

⁸ Volumul total al cheltuielilor cca 50.000 mii euro pentru perioada 2018—2022.

Nr. crt.	Activitatea	Buget estimat (euro, inclusiv TVA)	Termen de realizare
4.6	Asigurare mentenanță și suport tehnic: licențe Oracle, închiriere licențe SAS, prelungire anuală contract pentru soluția globală antivirus conform condițiilor prevăzute în contractul-cadru existent, mentenanță soluție monitorizare infrastructură informatică statistică	400.000 (anual)	2015—2020
4.7	Achiziționarea de licențe Microsoft Windows 2008 Datacenter prin care să fie acoperite licențele serverelor de pe mașinile virtuale — 8 bucăți pentru cele 8 servere de virtualizare	60.000	2015
4.8	Achiziționarea de discuri de rezervă pentru dispozitivul de stocare Netapp care ies progresiv din garanție, suport hardware echipamente de accelerare	100.000	2015
4.9	Realizarea și implementarea unui plan de restabilire a serviciilor și activităților de IT în caz de dezastru — Disaster Recovery	1.000.000	2017—2018
4.10	Realizarea unei biblioteci virtuale (proiectare, achiziție echipament de copiere carte rară), integrarea acesteia în sistemul Bibliotecii Digitale Naționale, coordonat de Biblioteca Națională a României, ca parte a Bibliotecii Digitale Europene	50.000	2015
4.11	Extinderea rețelei de videoconferință la nivelul direcțiilor teritoriale de statistică; lărgirea ariei de teme de instruire dedicate personalului din direcțiile teritoriale de statistică prin utilizarea rețelei de videoconferință	450.000	2017—2018
4.12	Soluție integrată (hardware, software) de introducere, validare și procesare a datelor statistice pentru anchetele în gospodăriile populației, achiziționarea de echipamente portabile de înregistrare a datelor statistice, extinderea raportării datelor statistice de la gospodăriile populației prin soluții web, via internet	5.000.000	2016—2019
4.13	Soluție informatică integrată (hardware, software) de încărcare și procesare a datelor statistice din Registrul populației	2.000.000	2016—2017
4.14	Sistem informatic integrat (soluție hardware, software) pentru procesarea datelor statistice din Recensământul populației și locuințelor, runda 2020	5.000.000	2019—2020
4.15	Sistem informatic integrat (soluție hardware, software) pentru procesarea datelor statistice din Recensământul general agricol, runda 2020	4.000.000	2018—2019
4.16	Mentenanță și suport tehnic eDEMOS	200.000 (anual)	2015—2020
TOTAL buget IT, perioada 2015—2020		27.360.000	

12. Implicații juridice

La momentul elaborării prezentei strategii se are în vedere inițierea de acțiuni pentru amendarea cadrului juridic existent al statisticii oficiale sau pentru elaborarea și promovarea, spre aprobare, de noi acte normative, respectiv pentru:

1. revizuirea Legii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, în vederea adaptării acesteia la Regulamentul (UE) nr. 759/2015 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009 privind statisticile europene;

2. modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 957/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în concordanță cu modificările aduse Legii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare;

3. modificarea Legii nr. 422/2006 privind organizarea și funcționarea sistemului statistic de comerț internațional cu bunuri, ca urmare a implementării noului cadru general al statisticii europene de întreprindere.

13. Proceduri de monitorizare, evaluare

Strategia 2015—2020 și programul multianual pe aceeași perioadă se transpun conform practicilor statelor membre ale UE definite prin politicile de ansamblu ale UE în programe

statistice anuale care preiau și detaliază obiectivele și acțiunile prevăzute, asigurându-le cadrul necesar de monitorizare: etape, termene, responsabilități, asigurarea resurselor și mijloacelor și evaluarea rezultatelor prin rapoarte anuale. Totodată, unul dintre cele mai importante elemente ale activității statistice, și anume calitatea în statistică și managementul calității în statistică, va fi asigurat prin măsurile întreprinse de către UE pe baza documentelor de bază și a deciziilor Comisiei (Eurostat) și prin preluarea și implementarea acțiunilor cu caracter comun de către Sistemul Statistic Național, respectiv Institutul Național de Statistică.

14. Etape ulterioare și instituții responsabile

Punerea în practică a Strategiei este concretizată prin programele statistice multianuale și programele statistice naționale anuale, care vor cuprinde desfășurarea concretă a acțiunilor și elementele esențiale care concură la definirea sarcinilor, activităților, rezultatelor, mijloacelor, interoperabilitatea între instituțiile implicate și între compartimentele de bază ale INS, termenele, responsabilitățile și modul de implementare, ca și orizontul de timp în care o serie de acțiuni — în mod deosebit Recensământul general agricol 2020

și Recensământul populației și locuințelor runda 2020 — vor continua dincolo de orizontul 2020.

La realizarea Strategiei participă ca instituții responsabile INS, în calitate de coordonator al Sistemului Statistic Național, ministerele și alte autorități ale administrației publice centrale prevăzute în sistemul UE ca „alți producători de statistici

oficiale”⁹, precum și cele care contribuie la realizarea programelor statistice în baza protocoalelor și convențiilor încheiate cu INS și în conformitate cu programele statistice naționale anuale vizate de CSN și aprobate anual prin hotărâre a Guvernului.

⁹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/documents/List_other_national_statistical_authorities_IE_14112014.pdf

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

ORDIN

privind aprobarea Ghidului solicitantului pentru Programul operațional „Asistență tehnică” 2014—2020

În baza art. 9 pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 398/2015 pentru stabilirea cadrului instituțional de coordonare și gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții și pentru asigurarea continuității cadrului instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale 2007—2013,

având în vedere dispozițiile art. 11 alin. (5) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Guvernului nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014—2020,

în temeiul art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Fondurilor Europene, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul fondurilor europene emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Ghidul solicitantului pentru Programul operațional „Asistență tehnică” 2014—2020, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul fondurilor europene,
Marius Nica

București, 8 octombrie 2015.
Nr. 2.805.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

0016457029102015

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 834590